

MEDYA TAKİP DOSYASI

23 Temmuz 2024 Salı

İki ülke enerji alanında yeni bir adım attı

Türkiye'den Irak'a elektrik ihracatı yeniden başladı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Türkiye'nin, Irak'a elektrik ihracatına yeniden başladığını bildirdi.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 22 Nisan'da Irak'a gerçekleştirdiği ziyarete eşlik eden Bayraktar'ın, Bağdat ve Erbil temasları kapsamında muhataplarıyla olası işbirliklerini masaya yatırdığı kaydedildi.

Ziyaretten 3 ay sonra iki ülkenin enerji alanında yeni bir adım attığına işaret edilen açıklamada, 3 yıllık aradan sonra Irak'a elektrik ihracatının başladığı, Türkiye-Irak arasında mevcut 400 kV Cizre - Kasek Enterkonneksiyon hattı üzerinden Irak'a azami 300 megavata kadar elektrik sağlanacağı aktarıldı.

Sosyal medya hesabı X üzerinden konuya ilişkin paylaşımında bulunan Bayraktar, "Kalkınma Yolu Projesi ile bölgemizin refahına ve barışına birlikte katkı sunacağımız komşumuz Irak'a elektrik ihracatına dün itibarıyla yeniden başladık. Yapaçığımız yatırımlarla Kalkınma Yolu'nu aynı zamanda bir 'Enerji Yolu' olarak da tesis edeceğiz." ifadelerini kullandı.

GÜNEŞ ENERJİSİNİN PAYI YÜZDE 60 ARTTI

Haziran ayında elektrik tüketimi yüzde 14,7 artışla 28 milyar 531 milyon 57 bin kilovatsaat oldu. Güneşten geçen ay üretilen elektrik, Diyarbakır'ın yıllık elektrik tüketimini geride bıraktı

Türkiye'de haziranda geçen yılın aynı ayına göre güneş enerjisi santrallerinin elektrik üretimi yaklaşık yüzde 60 artışla 3 milyar 214 milyon 450 bin kilovatsaat oldu.

Türkiye Elektrik İletim AŞ (TEİAŞ) verilerinden derlenen bilgiye göre, haziranda sıcak hava ve klima kullanımı elektrik tüketiminde artışa neden oldu.

Söz konusu dönemde güneş enerjisi santrallerinden elektrik üretiminde artış gözlemlendi. Haziran-

da güneş enerjisinin elektrik üretimindeki payı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 60,3, rüzgarın payı ise yüzde 32,6 arttı. Böylece güneşten 3 milyar 214 milyon 450 bin kilovatsaat, rüzgardan 3 milyar 8 milyon 652 bin kilovatsaat elektrik üretildi.

Güneşten haziran ayında üretilen elektrik Diyarbakır'ın yıllık tüketimini geride bıraktı.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 2023 Yılı Elektrik Piyasa-

sı Gelişim Raporu'na göre, Diyarbakır'da geçen yıl 3 milyar 137 milyon 268 kilovatsaat elektrik tüketilmişti. Şehir bu tüketimiyle Türkiye'de il bazlı tüketim sıralamasında 26. sırada yer almıştı.

Öte yandan, haziranda elektrik üretimi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 14,6 artışla 28 milyar 295 milyon 677 kilovatsaat olurken, elektrik tüketimi ise yüzde 14,7 artışla 28 milyar 531 milyon 57 bin kilovatsaat oldu. Bununla birlikte geçen ay

elektrik ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yaklaşık yüzde 36,4 artışla 203 milyon 453 bin kilovatsaat, elektrik ithalatı ise yüzde 28,35 artışla 426 milyon 621 bin kilovatsaat oldu.

Ayrıca bu dönemde doğal gazdan elektrik üretimi de 98,7 artışla 4 milyar 602 milyon 6 bin kilovatsaat oldu. Hidroelektrik, linyit ve ithal kömür santrallerinin elektrik üretiminde kayda değer artış ya da düşüş yaşanmadı.

Yapay zekâ modellerinin enerji kullanımını artırıyor

MERT ÖNER

YAPAY zekâ modellerinin gelişmesiyle birlikte bu sistemlerin eğitilmesi için kullanılan enerji miktarı da artış gösteriyor. Yapay zekâ sistemlerinin çevre için olumlu etkileri olan pratik kullanımları bulunurken sistemler zaman geçtikçe daha fazla enerjiye ihtiyaç duyuyor. Bu yıl yayımladığı rapora göre, Google'ın sera gazı emisyonları yapay zekânın modellerinin etkisiyle yüzde 13 artış gösterdi. Raporda konuya ilişkin "Yapay zekâyı ürünlerimize daha fazla entegre ettikçe, yapay zekâ hesaplama yoğunluğunun artması nedeniyle artan enerji talepleri nedeniyle

emisyonları azaltmak zorlayıcı olabilir" ifadeleri kullanıldı. Uluslararası Enerji Ajansı'nın yayımladığı "2024 Elektrik" raporuna göre ise yapay zekâ, veri merkezleri ve kripto para sektörünün toplam enerji talebinin 2026'ya kadar iki katına çıkması bekleniyor. Öte yandan Stanford Üniversitesi İnsan Merkezli Yapay Zekâ Enstitüsü raporuna göre yapay zekânın çevreye yararlı olarak kullanıldığı farklı alanlar var. Bahsedilen olumlu kullanımlar arasında termal enerji depolama sistemlerinin yönetilmesi, atık kategorizasyonu ve atıkların enerjiye dönüştürülmesi sürecinin denetlenmesi gibi konular bulunuyor. ● **İSTANBUL**

Alternatif bir doğal gaz kaynağı: Biyogaz

Biyogaz, organik atıkların anaerobik (oksijensiz) ortamda parçalanması sonucu oluşan bir gaz karışımıdır. Bu süreçte genellikle tarım atıkları, hayvan gübresi, gıda atıkları ve kanalizasyon çamurları gibi biyokütle kullanılır. Biyogazın ana bileşenleri metan (CH₄) ve karbondioksit (CO₂) olup, az miktarda hidrojen sülfür (H₂S), su buharı ve diğer gazlar da içerebilir.

Biyogazın doğal gaz olarak kullanılabilmesi için çeşitli saflaştırma işlemlerinden geçirilmesi gerekmektedir. Bu saflaştırma

süreci birkaç adımdan oluşur. İlk olarak, kaba temizleme işlemiyle katı parçacıklar ve su damlacıkları biyogazdan ayrıştırılır. Ardından, hidrojen sülfür giderimi yapılır çünkü H₂S biyogazda korozyona neden olabilmektedir. Bu işlem genellikle demir sülfat kullanılarak gerçekleştirilir. Biyogazın metan içeriğinin artırılması ve CO₂ içeriğinin azaltılması için çeşitli teknolojiler kullanılmaktadır.

Membran teknolojisi, kimyasal çözücüler veya basınç salınımlı adsorpsiyon (PSA) bu süreçte sıkça tercih edilir. Ayrıca, biyogazın

damgaweb@gmail.com

Ekrem GÖKHANER

damgaweb@gmail.com

nem içeriği de kurutma işlemi ile giderilir. Son olarak, amonyak gibi diğer istenmeyen gazlar da çıkarılarak biyogaz doğal gaz kalitesine getirilir.

Avrupa'da Biyogaz

Avrupa'da biyogazın enerji üretiminde kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Almanya, İsveç, Danimarka, Fransa ve İtalya gibi ülkeler biyogazdan doğal gaz elde etme konusunda öncüdür. Avrupa Birliği, yenilenebilir enerji kaynaklarını teşvik eden politi-

kalar ve sübvansiyonlar ile biyogaz üretimini desteklemektedir.

Almanya, biyogaz üretimi ve kullanımı konusunda lider konumundadır. Ülkede birçok biyogaz tesisi, üretilen biyogazı doğal gaz şebekesine vermektedir. İsveç ise biyogazı ulaşım yakıtı olarak kullanmakta ve birçok otobüs ve araç biyogazla çalışmaktadır.

Danimarka'da ise biyogaz, elektrik ve ısı üretiminde yaygın olarak kullanılmaktadır ve biyogazın doğal gaz şebekesine beslenmesi teşvik edilmektedir. Avrupa'nın biyogaz kullanımına yönelik artan ilgisi, fosil yakıtlara bağımlılığın azaltma ve sürdürülebilir enerji kaynaklarını artırma hedefine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu durum, hem enerji güvenliği hem de çevresel sürdürülebilirlik açısından büyük önem taşımaktadır.

Önemli Bir Potansiyel: Türkiye

Biyogaz, geleceğin temiz enerji kaynaklarından biri olarak öne çıkmaktadır. Türkiye de biyogazın potansiyelinden faydalanarak enerji güvenliğini artırabilir ve çevresel sürdürülebilirliğe katkıda bulunabilir. Türkiye, tarım ve hayvancılık sektörlerinin büyük olması nedeniyle biyogaz üretimi için önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak, bu potansiyele tam anlamıyla değerlendirilmesi için bazı adımlar atılmalıdır. Biyogazın enerji üretiminde kullanımı, Türkiye'nin enerji bağımsızlığını artırma ve çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlama hedefleri doğrultusunda önemli bir adım olacaktır. Bu konuda atılacak adımlar, hem ekonomik hem de çevresel açıdan ülkemize büyük faydalar sağlayacaktır.

Offshore rüzgar enerjisi rekor kırdı!

Offshore rüzgar enerji kapasitesi geçen yıl önceki yıla göre yüzde 24 yükselerek, tarihin en yüksek ikinci rekor artışını gerçekleştirdi.

BELÇİKA-GWEC (*Küresel Rüzgar Enerjisi Konseyi*) tarafından hazırlanan Küresel Offshore Rüzgar Raporu 2024'e göre, geçen yıl ilave edilen deniz üstü rüzgar enerjisi kapasitesi 10,8 gigavat olarak kayıtlara geçti. Rapora göre, bu dönemde deniz üstü rüzgar enerjisi endüstrisinde enflasyon, artan maliyetler ve tedarik zincirindeki belirsizlikler etkili oldu. Buna rağmen tarihin en yüksek ikinci artışının yaşandığı bu alanda, küresel deniz üstü rüzgar enerjisi kapasitesi geçen yıl önceki yıla göre yüzde 24 artarak 75,2 gigavata ulaştı.

Sektörde 6 yıl üstü üste kap-

asite artışında lider olan Çin, geçen yıl 6,3 gigavat deniz üstü rüzgar enerjisini elektrik şebekesine dahil etti. Avrupa 3,8 gigavatlık **kurulu güç** artışıyla rekor kırarken, rekor da en büyük katkıyı 833 megavatla Birleşik Krallık, 360 megavatla Fransa, 344 megavatla Danimarka, 257 megavatla Almanya gerçekleştirdi. Geçen yıl sonunda Asya 41 gigavat, Avrupa ise 34 gigavatlık **kurulu güce** ulaşan iki bölge oldu. Bu iki bölge tüm deniz üstü kapasitesinin yüzde 99,9'unu temsil etti. Rapora göre, küresel rüzgar enerjisi **kurulu güç** artışı 2028'de üç katı olacağı öngörülüyor.